

Aktualizacja

Harmonogram działań przeprowadzonych w sprawie rozwiązania problemu składowisk odpadów po byłych Zakładach Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu.

- W roku 2022 udzielano Komandzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi oraz Prokuraturze Okręgowej w Łodzi informacji o stanie składowisk i o podejmowanych przez Miasto Zgierz działaniach. W informacjach wskazywano, że tereny składowisk po wydanym w 2021 r. wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi wróciły do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, którym gospodaruje Starosta Zgierski. Wskazywano również na toczące się uzgodnienia w zakresie darowizny nieruchomości zajętych składowiskami, jak i na procedowany projekt ustawy o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych. Wskazywano, że Gmina nie zaprzestaje działań w zakresie rozeznania obecnego stanu składowisk prowadząc postępowanie w zakresie uzyskania opracowania, którego efektem będzie dokumentacja określająca obecny stan niezrekultywowanych składowisk odpadów, ich wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów ich rekultywacji, wskazująca w wyniku przeprowadzonych badań na zagrożenia i sposoby ich zabezpieczenia oraz sposoby i koszty rekultywacji.
- W dniu 07 lutego 2023 r. przedstawiciel Prezydenta Miasta Zgierza na zaproszenie Uniwersytetu Łódzkiego uczestniczył w obronie pracy doktorskiej na temat „Wykorzystanie grzyba *Nectriella pironii* do produkcji lakazopodobnej oksydazy wielomiedziowej i eliminacji toksycznych zanieczyszczeń przemysłu tekstylnego”, w ramach której badaniom poddane zostały odcieki z kwatery I składowiska odpadów niebezpiecznych przy ul. Miroszewskiej.
- W piśmie z dnia 07 kwietnia 2023 r. wyjaśniono Marszałkowi Województwa Łódzkiego, że od 2021 r. nieruchomości zajęte składowiskami odpadów powróciły do zasobu Skarbu Państwa i gospodaruje nimi Starosta Zgierski. Ponadto ponownie wystąpiono o określenie możliwości wykorzystania decyzji administracyjnych wydanych dla Eko Boruta Sp. z o. o.
- W związku z podjętymi aktami w postaci zarządzenia Wojewody Łódzkiego, uchwały Rady Miasta Zgierza i zarządzenia Prezydenta Miasta Zgierza w sprawie darowizny nieruchomości objętych składowiskami odpadów, w pierwszym półroczu 2022 roku rozpoczęto prace nad spisaniem pomiędzy Starostą Zgierskim a Prezydentem Miasta Zgierza protokołu uzgodnień stanowiącego podstawę do zawarcia umowy darowizny w formie aktu notarialnego. Na bazie uzgodnień powstał problem co do określenia statusu poszczególnych obiektów pod kątem uznania ich za zabudowane. Doprecyzowanie niniejszej kwestii jest istotne zarówno ze względów podatkowych

jak i treści sporządzonych na zlecenie starosty wycen wartości poszczególnych nieruchomości. Wyjaśnienie tych kwestii pozwoli na kontynuowanie prac.

- W związku z deklarowanym przez władze Miasta Zgierza przejęciem od Skarbu Państwa w drodze darowizny ww. nieruchomości, na których usytuowane są składowiska odpadów oraz diagnozowaną potrzebą: zabezpieczenia terenów składowisk poprzez ogrodzenie, usunięcie i utylizację płyt azbestowych w przewidywanej masie ok. 200 Mg pozostawionych na powierzchni składowiska odpadów poprodukcyjnych, uszczelnienia północnej skarpy tego składowiska w miejscu obsuwania się ziemi, zorganizowania wypompowywania i utylizacji wody zbierającej się w rowie opaskowym usytuowanym na północnej skarpie, Prezydent Miasta Zgierza we wrześniu 2022 r. wystąpił do Marszałka Województwa Łódzkiego o udzielenie wsparcia finansowego na możliwym do zaakceptowania poziomie, dla niezbędnych działań, do realizacji których miasto Zgierz będzie musiało przystąpić niezwłocznie po przejęciu ww. nieruchomości. Niestety Marszałek Województwa Łódzkiego nie przychylił się do wsparcia Miasta Zgierza w planowanych działaniach zabezpieczających.
- W miesiącu wrześniu 2022 r. zgodnie z procedurami przesłane zostało do Starosty Zgierskiego zgłoszenie o stwierdzeniu potencjalnego historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi obejmujące działkę o nr ewid. 90/27 o powierzchni 4 5059 ha, na której występuje tzw. wysypisko za Bzurą. Starosta Zgierski w piśmie z dnia 17 października 2022 r. stwierdził, że brak jest podstaw formalno-prawnych wpisania ww. składowiska odpadów do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Stanowisko oparto o fakt zalegania na tym terenie odpadów oraz stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, że do składowisk nie mają zastosowania przepisy dotyczące historycznych zanieczyszczeń. Powyższe jest jednym z powodów wielokrotnego zgłaszania przez Prezydenta Miasta Zgierza zarówno Staroście Zgierskiemu, jak i Marszałkowi Województwa Łódzkiego potrzeby określenia statusu poszczególnych obiektów.
- Na posiedzeniu Rady Miasta Zgierza w miesiącu listopadzie 2022 r. przedstawiony został materiał obrazujący stan prawny składowisk i działania Prezydenta Miasta Zgierza. Przedstawiono działania względem podejmowanych prób pozyskania środków na zabezpieczenie obiektów, prace w zakresie przedstawiania sytuacji składowisk w celu ich uwzględnienia w procedowanym projekcie ustawy o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych, problemy w zakresie uzgodnienia zapisów protokołu w sprawie darowizny nieruchomości zajętych składowiskami, co do przedstawionych przez Starostę Zgierskiego cen poszczególnych nieruchomości opartych

na wycenach nieuwzględniających kwestii występujących na gruncie budowli i odpadów.

- W miesiącu grudniu 2022 roku ze środków pozyskanych w ramach projektu „Zgierz - nowoczesne miasto po godzinach” współfinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 w ramach programu Rozwój Lokalny, na przedsięwzięcie pn. *„Określenie obecnego stanu niezrekultywowanych składowisk odpadów, ich wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów ich rekultywacji”* w oparciu o opracowaną z ramach niniejszego przedsięwzięcia w miesiącu maju 2022 r. bazę w postaci ortofotomapy lotniczej w kompozycji RGB i CIR w formacie GeoTIF, Gmina Miasto Zgierz wyłoniła wykonawcę części I ww. przedsięwzięcia w zakresie określenia obecnego stanu niezrekultywowanych składowisk odpadów usytuowanych na nieruchomościach położonych w Zgierzach przy: ul. Miroszewskiej 54-60, na której występuje składowisko odpadów poprodukcyjnych w tym niebezpiecznych i częściowo składowisko gipsów i popiołów; ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17, na której występuje część składowiska gipsów i popiołów, ul. Andrzeja Struga 30, na której występuje tzw. wysypisko za Bzurą”. Wyniki wykonanych badań wykonanych głównie w formie nalotów (również z użyciem georadaru) dały informacje m. in. o: zasięgu i ukształtowaniu składowisk, pokryciu terenu składowisk, zawartości metali ciężkich w liściach badanych gatunków drzew oraz kondycji zdrowotnej drzew i roślinności zielonej. Na tej podstawie określony został obszar oddziaływania. Wyniki badań i opracowanie udostępnione zostało na stronie internetowej miasta Zgierza ([link do artykułu](#)).
- W latach 2022/2023 władze Miasta Zgierza śledziły kolejne etapy prac legislacyjnych w sprawie ustawy o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych. W licznej korespondencji przedstawiano sytuację składowisk, propozycje rozwiązań prawnych, sugestie w zakresie kompetencji organów, które byłyby właściwe do podjęcia kwestii związanych z przygotowaniem procedur i przeprowadzeniem rekultywacji niezrekultywowanych i zaniedbanych składowisk. Powyższe działania prowadzone były zarówno indywidualnie, jak i w grupie czterech, objętych ww. projektem ustawy miast tj. Zgierza, Bydgoszczy, Jaworzna, Tarnowskich Gór. Prezydent Miasta Zgierza w ramach konsultacji publicznych złożył siedem uwag do projektu ww. ustawy. Nie wszystkie wniesione pismem z dnia 18 sierpnia 2022 r. uwagi zostały uwzględnione. Zasadniczo nie uwzględniono propozycji włączenia do wykonania zadań właściciela terenu (w przypadku zgierskich składowisk – starosty) albo regionalnego dyrektora ochrony środowiska posiadającego kompetencje w zakresie usuwania zanieczyszczeń i szkód w środowisku.

- W dniu 18 maja 2023 roku na zaproszenie Jacka Ozdoby Sekretarza Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, przedstawiciele Prezydenta Miasta Zgierza i Miasta Bydgoszcz, Jaworzno, Tarnowskie Góry, Tomaszów Mazowiecki uczestniczyli w spotkaniu na którym samorządom przedstawiona została wersja projektu ustawy o treści skierowanej w dniu 17 maja br. do Sejmu oraz informacje o wskazanych w projekcie możliwościach finansowania działań w zakresie przewidzianych w projekcie dokumentów w postaci kompleksowej oceny stanu środowiska a następnie na jej podstawie planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych. W efekcie przedstawiono gminom główne założenia projektu ustawy, w której finalnie tereny Zakładów Przemysłu Barwników Boruta w Zgierzu zostały ujęte w załączniku do ww. projektu ustawy stanowiącego listę rozpoznanych wielkoobszarowych terenów zdegradowanych, na których jest konieczne podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska, w celu ograniczenia wpływu takich terenów na środowisko i zdrowie ludzi. Projekt ustawy zawiera definicje wielkoobszarowych terenów zdegradowanych tj. terenu, na którym znajdują się składowiska historycznych odpadów przemysłowych lub miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych wraz z sąsiadującymi obszarami, na których występuje istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska spowodowane emisją z tego składowiska lub miejsca. W skrócie projekt przewiduje sporządzenie przez gminę kompleksowej oceny stanu środowiska. Warunkiem wykonania opracowania jest objęcie wsparciem ze źródeł tj. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności – KPO, Europejski Fundusz Rozwoju i Fundusz Spójności w ramach Programu Operacyjnego w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, Funduszu InvestEU, innych pozyskanych przez organ, w tym także potencjalnie ze środków budżetu państwa oraz ze środków własnych gminy, a w przypadku gdy nie mogą być w całości finansowane z powyższych środków, ze środków programu priorytetowego NFOŚiGW lub WFOŚiGW. Kompleksową ocenę stanu środowiska i opracowany projekt planu poprawy stanu środowiska, organ wykonawczy gminy winien przedłożyć staroście z wnioskiem o wydanie decyzji, po otrzymaniu od ministra do spraw klimatu lub właściwego podmiotu odpowiedzialnego za wdrażanie środków, informacji o możliwości finansowania ze środków UE lub funduszy krajowych działań związanych z poprawą stanu środowiska lub po stwierdzeniu możliwości finansowania działań związanych z poprawą stanu środowiska ze środków własnych gminy. Niespodziewanym dla gmin zapisem projektu jest treść art. 5 ust. 2 wskazująca, że „zadania w zakresie prowadzenia działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych stanowią „zadania własne gminy”. Ponadto ustawa przewiduje opłatę za bezczynność gminy mimo dostępności środków w wysokości 10 000 zł. rocznie.

- Do końca 2023 roku Gmina Miasto Zgierz w ramach realizacji części II przedsięwzięcia pn. *„Określenie obecnego stanu niezrekultywowanych składowisk odpadów, ich wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów ich rekultywacji”* w ramach projektu „Zgierz - nowoczesne miasto po godzinach”, zamierza pozyskać opracowanie stanowiące *określenie wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów rekultywacji niezrekultywowanych składowisk odpadów, usytuowanych na nieruchomościach położonych w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17 (Obszar 1 i 2) oraz przy ul. Andrzeja Struga 30 (Obszar 3)*. W związku z ceną części I, która zaangażowała niemal całość środków pozyskanych z dofinansowania, z budżetu miasta przeznaczono 200 000 zł na wykonanie części II. Gmina Miasto Zgierz podjęła starania w celu pozyskania ze środków zewnętrznych ww. brakującej kwoty na realizację części II przedsięwzięcia.